

Rozhodnutí Evropské rady, týkající se mechanismu dodávek plynu

15.10.2022 - | Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 - ze dne 25. října 2017.

Ministerstvo průmyslu a obchodu zveřejňuje podle § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), informaci poskytnutou dne 30. září 2022 na žádost, týkající se rozhodnutí Evropské rady k mechanismu dodávek plynu

Ministerstvo po posouzení žádosti poskytuje žadatelce podle § 4 a § 14 odst. 7 písm. c) zákona v souladu s § 4a odst. 2 písm. a) zákona informace sdělením stanoviska odboru plynárenství a kapalných paliv:

Uvedené prohlášení pana ministra se opírá o přímo účinné Nařízení Evropské parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 a to konkrétně čl. 13, týkajícího se solidarity, z něhož vybíráme následující ustanovení:

- „Požádá-li členský stát o uplatnění solidárního opatření podle tohoto článku, členský stát, jež je přímo propojen s žádajícím členským státem, nebo pokud tak daný členský stát stanoví, jeho příslušný orgán nebo provozovatel přepravní soustavy či provozovatel distribuční soustavy přijmou, aniž by pokud možno vznikly nebezpečné situace, nezbytná opatření s cílem zajistit, aby se do té doby, než budou zajištěny dostatečné dodávky plynu zákazníkům chráněným v rámci solidarity v žádajícím členském státě, v nezbytném rozsahu snížily nebo nepokračovaly dodávky plynu na jeho území zákazníkům jiným než chráněným v rámci solidarity. Žádající členský stát zajistí, aby příslušný objem plynu byl na jeho území skutečně dodán zákazníkům chráněným v rámci solidarity.
- Ve výjimečných případech a na řádně odůvodněnou žádost příslušného provozovatele elektroenergetické přenosové soustavy či plynárenské přepravní soustavy mohou i nadále pokračovat dodávky plynu některým kriticky důležitým plynovým elektrárnám, vymezeným v čl. 11 odst. 7, v členském státě poskytujícím solidární pomoc, pokud by výpadek dodávek plynu do těchto zařízení měl za následek vážné škody pro fungování elektroenergetické soustavy nebo by ohrozil těžbu nebo přepravu plynu.
- Solidární opatření je přijímáno jako krajní řešení a použije se pouze tehdy, pokud žádající členský stát:
 1. i přes uplatnění opatření uvedeného v čl. 11 odst. 3 nebyl schopen pokrýt deficit dodávek plynu svým zákazníkům chráněným v rámci solidarity;
 2. vyčerpал veškerá tržní opatření a veškerá opatření stanovená v jeho plánu pro stav nouze;
 3. oznámil Komisi a příslušným orgánům všech členských států, s nimiž je propojen buď přímo, nebo v souladu s odstavcem 2 přes třetí zemi, svou výslovnou žádost o solidární pomoc, ke které připojil popis provedených opatření uvedených v písmenu b) tohoto odstavce;
 4. se zaváže, že členskému státu poskytujícímu solidární pomoc zaplatí spravedlivou a bezodkladnou kompenzaci.
- Solidární pomoc podle tohoto nařízení se poskytuje na základě kompenzace. Členský stát žádající o solidární pomoc bezodkladně vyplatí spravedlivou kompenzaci členskému státu

poskytujícímu solidární pomoc, nebo bezodkladnou platbu této kompenzace zajistí. Tato spravedlivá kompenzace pokrývá alespoň:

1. plyn dodaný na území žádajícího členského státu;
2. veškeré další příslušné a přiměřené náklady vzniklé při poskytování solidární pomoci, případně včetně nákladů na opatření, která mohla být stanovena předem;
3. náhradu za případnou kompenzací vyplývající ze soudních řízení, rozhodčích či obdobných řízení a vyrovnání a související náklady na toto řízení, do nichž je zapojen členský stát poskytující solidární pomoc a která jsou vedena vůči subjektům zapojeným do poskytování takové solidární pomoci.

Spravedlivá kompenzace zahrnuje mimo jiné všechny přiměřené náklady, které při provádění tohoto článku členskému státu poskytujícímu solidární pomoc vzniknou v důsledku povinnosti vyplatit kompenzaci vyplývající ze základních práv zaručených právem Unie a z platných mezinárodních závazků, a další přiměřené náklady vzniklé v důsledku vyplacení kompenzace podle vnitrostátních pravidel pro poskytování kompenzace.“

Zmíněné ustanovení je tedy závazné pro všechny členské státy, neboť jde o přímo účinný předpis Evropské unie. Jedná se ovšem o opatření, které je možné jen jako krajní řešení v situaci, kdy v některém členském státě není k dispozici plyn pro zásobování domácností a subjektů kritické infrastruktury a v sousedních státech naopak plynem disponují. Z uvedeného důvodu jsou odpovědi na jednotlivé dotazy žadatelky irelevantní, neboť odpovědi vyplývají z výše citovaného článku 13 přímo účinného nařízení 2017/1938 jako je tomu například u dotazu na ceny (vizte čtvrtý odsek citovaného dokumentu). Sousední členské státy si mohou za účelem případného upřesnění shora uvedených ustanovení uzavřít navzájem vzájemné dohody (v Evropě tak zatím učinily pouze dva státy, a to Dánsko a spolková republika Německo), ty však nejsou nutné, neboť prioritně se musí řídit zmíněným ustanovením přímo účinného předpisu Evropské unie.

Ministerstvo po posouzení žádosti poskytlo žadatelce podle § 4 a § 14 odst. 7 písm. c) zákona v souladu s § 4a odst. 2 písm. c) zákona datový soubor *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017_1938 - ze dne 25. října 2017*.

<https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/ministerstvo/aplikace-zakona-c-106-1999-sb/informace-zverejnovane-podle-paragrafu-5-odstavec-3-zakona/rozhodnuti-evropske-rady--tykajici-se-mechanismu-dodavek-plynu--270430>